

STUDIERESA INDIEN

7-16 MARS 2014

RESERAPPORT

Folk och Försvar vill öka kunskapen om och förståelsen för olika länders säkerhetspolitik. Därför genomför vi årligen två studieresor med deltagare från våra medlemsorganisationer, politiska partier, myndigheter och media. Under de senaste åren har resorna gått till bland annat Egypten och Israel, Turkiet, Polen och Litauen och Storbritannien.

Våren 2014 gick resan till Indien. I denna rapport samlar vi delegationens intryck från resan.

INLEDNING

Lena Bartholdson

Indien är ett land som väcker nyfikenhet. Den relativt höga ekonomiska tillväxten talar för en allt mer framskjutande global roll. Samtidigt bjuder den regionala kontexten på ett antal utmaningar som kräver fullt fokus, bland annat ett instabilt grannskap och återkommande terroristattacker. Landet förknippas därutöver ofta med utbredd och svår fattigdom.

Hur förvaltas den ekonomiska tillväxten och hur ska man ta itu med de ojämna levnadsvillkoren? Hur hanteras de internationella relationerna? Vilken global roll strävar Indien egentligen efter? Dessa och andra frågeställningar hade vi med oss i bagaget när vi anlände till Mumbai i början av mars, en månad före det annalkande parlamentsvalet.

Programmet innehöll bl.a. möten med olika organisationer, besök på parlamentet och samtal med akademiker och det svenska generalkonsulatet i Mumbai och ambassaden i New Delhi. Det var ett intensivt mötesprogram, som kompletterades av några mer handgripliga upplevelser. Bland annat besökte vi Dharavi för lära mer om en liten del av världens största slumområde. Vi såg även det vackra och mytomspunna världsarvet Taj Mahal. Programmet i sin helhet återfinns sist i rapporten.

Folk och Försvar vill främja möten och diskussion mellan människor. En styrka med våra studieresor är blandningen av intresseområden samt yrkes- och organisationsbakgrunder. Det bidrar till givande diskussioner med breda perspektiv, vilket vi värdesätter högt. Deltagarna på den här studieresan bidrog i högsta grad till att lyfta fram ett brett spektrum av frågor och infallsvinklar samt en förträfflig stämning. I början av studieresan delades deltagarna in i grupper med uppgiften att bevaka olika ämnesområden under resans gång. Följande reserapport redovisar deltagarnas intryck och iakttagelser under resan.

I utformandet och genomförandet av resan har Folk och Försvar haft ett ovärderligt samarbete med Sveriges ambassad i New Delhi och med generalkonsulatet i Mumbai. Vi vill framföra ett stort tack till ambassadör Harald Sandberg och försvarsattaché Mats Wigselius med kollegor. Vi vill

även framföra ett stort tack till generalkonsul Fredrika Ornbrant och konsul Gunnar Haglund på generalkonsulatet i Mumbai. De säkerställde ett välmatat program med många intressanta möten och perspektiv.

Det finns fler som vi också vill tillägna ett varmt tack: ambassadör Banashri Bose Harrison och försvarsattaché Tarun Chaudhry på Indiens ambassad i Stockholm för goda råd och stort engagemang inför och efter resan, samt departementsråd Alexander Atarodi som delade med sig av sina omfattande kunskaper under förmötet inför avfärden.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Lena Bartholdson', with a stylized flourish at the end.

Lena Bartholdson, Generalsekreterare Folk och Försvar

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Inledning	2
Innehållsförteckning.....	4
Sammanfattning.....	5
Historiska aspekter och samhället idag samt det inrikespolitiska läget	7
Indiens historia och dess historiska aspekter (från Induskulturen till självständigheten 1947)	7
Indiens historia efter 1947	8
Utveckling och klimatpåverkan	9
Inrikespolitiska läget, valåret 2014.....	9
Indien - säkerhet idag och imorgon?.....	11
Indiens säkerhetspolitiska läge.....	11
Indiens försvar.....	12
Energins roll i säkerheten	13
Indiens inre säkerhet.....	15
Terrorism, global och regional säkerhet, internationella samarbeten	17
Indien i världen.....	17
Terrorism – de svagas vapen.....	18
Den ovilliga stormakten	19
Pragmatiskt internationellt samarbete	20
Elefanten har vaknat – men kommer den att dansa?	22
Allmän bakgrund	22
Ekonomisk utveckling.....	22
Ekonomisk politik	23
Energisäkerhet	25
Program.....	27
Deltagarlista	38

SAMMANFATTNING

Cindy Stuesson

Indiens nye premiärminister heter Narendra Modi vilket många förutspått och det stod klart den 16 maj. Modi representerar hindunationalistiska Bharatiya Janata Party (BJP) som fick 282 av 543 platser i parlamentet. En jordskredsseger som gett partiet det starkaste mandatet som ett politiskt parti fått i Indien på 30 år. Det talades mycket om Narendra Modi under vår studieresa i Indien och inte minst det faktum att han som chefsminister i Gujarat är känd för att ha reformerat delstatens ekonomi, bidragit till att minska korruptionen och förbättrat tillgången till el och vatten. Gujarat som är en av Indiens 28 delstater.

Landet har 400 miljoner fattiga och en stark ekonomi som dock på senare år har stannat av vilket lett till frustration bland Indiens 1,2 miljarder invånare, inte minst de unga. Ungefär hälften av landets befolkning är under 26 år. Den demografiska utvecklingen gynnar Indien och erfarenhet visar att detta underlättar ekonomisk tillväxt. Samtidigt är det en utmaning att få dessa unga att skaffa sig utbildning, arbete och försörjning.

När det gäller Indiens försvars- och säkerhetspolitik både ur ett nationellt och internationellt perspektiv finns det många komplexa utmaningar. Det handlar om terrorism t ex terroristattentatet i Mumbai den 26 november 2008, då 170 personer dödades. Det handlar både om inhemsk och utländsk terrorism men också om relationer till grannländerna Pakistan, Kina och Bangladesh. Med tanke på Indiens långa kust och många öar så spelar även geografien en stor roll.

Vilka hot, förutom terrorismen, upplever Indien? Kina upplevs som ett hot och deras agerande i Syd kinesiska sjön under de senaste åren bekräftar detta. Indien har ett dubbelt förhållande till Kina, där gränstvisterna spelar en stor roll samtidigt som det ekonomiska utbytet är omfattande. Den goda relationen till Ryssland betonas, vilket inte minst oviljan att kritisera det som händer i Ukraina visar på. Naturligtvis spelar Indiens beroende av rysk försvarsmateriel en viktig roll. Rysk försvarsmateriel är förhållandevis billig.

Eftersom Indien har en av världens största arméer krävs det en hel del materiel för att försörja den.

När det gäller utrikespolitiken i stort ligger principen om alliansfrihet från 1940- och 1950-talen kvar. Relationen mellan Indien och USA har ur ett längre perspektiv förbättrats avsevärt, men beskrivs som outvecklad. Ett ökat USA-fokus är dock tydligt i allt från säkerhetspolitik till gatubilden i städerna. Trots fattigdom och ett komplicerat regionalt sammanhang är Indien på väg att bli en världsmakt.

HISTORISKA ASPEKTER OCH SAMHÄLLET IDAG SAMT DET

INRIKESPOLITISKA LÄGET

Pernilla Bergström, Anders Edward, Eric Erfors, Annica Hellström, Tomas Karlsson

INDIENS HISTORIA OCH DESS HISTORISKA ASPEKTER (FRÅN

INDUSKULTUREN TILL SJÄLVSTÄNDIGHETEN 1947)

Indien och även dess namn har sitt ursprung i en av historiens tidigaste högkulturer, den så kallade Induskulturen. Denna tidiga flodkulturscivilisation bildades för mer än 4000 år sedan i anslutning till floden Indus (Sindhu på sanskrit som betyder flod) som idag till stora delar rinner genom Pakistan. Denna högkultur karaktäriserades av relativt avancerade stadsstrukturer, hus byggda av bränt tegel och ett skriftspråk.

Indoeuropéerna invaderade området runt 1500 f.Kr. och gjorde slut på Induskulturen. Dessa förde också med sig vedareligionen som kom att utgöra grunden för den för indierna så betydelsefulla polyteistiska religionen hinduismen. Följt av ett drygt årtusende, runt tiden för Kristi födelse, av centralstyrda härskarriken, såsom Maurya- och Guptariket, invaderade muslimska härskare den indiska kontinenten och år 1175 (e.Kr.) grundades det muslimska väldet Delhisultanatet som senare följdes av Mogulväldet. Under dessa sultan- och moguleror utvecklades framförallt den indiska konsten, litteraturen och arkitekturen.

När den portugisiska sjöfararen Vasco da Gama 1498 landsteg i Indien inleddes mogulväldets sönderfall och européerna började strida om den, ur handelsmässigt perspektiv, viktiga kontinenten. I mitten av 1700-talet gick britterna, tack vare smart affärsteknik och militär styrka, segrande ur dessa strider och säkrade sitt välde i Indien. Britterna insåg också vikten av att utnyttja den redan existerande maktstrukturen och slöt därför avtal med maharadjorna (lokala furstar) och lyckades på detta sätt att kontrollera och styra landet.

Den indiska frihetskampen inleddes i och med Kongresspartiets bildande 1885 och med den framstående nationalistpolitiska och andlige ledaren Mahatma Gandhi i spetsen. De indiska muslimerna fruktade dock den

hinduiska dominansen och bildade ett eget muslimskt parti. Efter andra världskrigets slut låg vägen öppen för den indiska självständighetsförklaringen och i augusti 1947 utropades den självständiga staten Indien. Muslimerna vägrade dock ingå i denna hinduistiska stat och därför utropades samtidigt den muslimskdominerade staten Pakistan.

INDIENS HISTORIA EFTER 1947

Delningen skedde under blodiga former och utgör en traumatisk del av såväl Indiens som Pakistans historia.

Indien har sedan självständigheten utvecklat och upprätthållit ett demokratiskt styrelseskick som verkar enligt rättsstatens principer. Konstitution är från 1950 och i den slås fast att Indien är en federation av delstater med egna regeringar. I vissa frågor, såsom utrikespolitik och försvar, lyder delstatsregeringarna under en federal regering för hela landet. Delstatsregeringarna svarar för bl.a. skolväsende och sjukvård. När gränserna drogs upp mellan delstaterna var det främst språken som fick styra, vilket på ett sätt betonade Indiens etniska splittring. Idag talas över 200 språk i Indien. Indien är en sekulär stat, men religionen spelar en viktig roll i vardagen och fungerar som en viktig sammanhållande länk. Därmed får också religiösa faktorer stor betydelse i den politiska debatten där olika grupper kräver att hänsyn ska tas till just deras religion. Majoriteten är hinduer följt av muslimer, men det finns även bl.a. kristna, sikher och buddister.

Det vänsterinriktade Kongresspartiet och familjen Nehru/Gandhi har spelat en dominerande roll i det politiska livet i Indien, men har under de senaste 10-15 åren utmanats av andra politiska krafter. Däribland det hindunationalistiska Bharatiya Janata Party, BJP som vuxit fram som det andra nationella partiet. Därtill kommer att de regionala partierna har blivit alltmer betydelsefulla. Sedan valet 1989 har samtliga regeringar varit flerpartikoalitioner. Det starka regionala inflytandet innebär svårigheter att bedriva politik på nationell nivå. Delstaternas ökade självbestämmande har resulterat i att de regioner som har en stark ekonomi och en effektiv förvaltning har dragit nytta av förändringen. Samtidigt har de som inte har lika goda förutsättningar fortsatt att halka efter.

UTVECKLING OCH KLIMATPÅVERKAN

Under stora delar av 00-talet hade Indien en ekonomisk tillväxt på drygt 9 procent per år. Denna tillväxt hjälpte hundratals miljoner indier ut ur fattigdom, men klyftorna är fortfarande djupa. I dag lever drygt 400 miljoner indier på under 8 kr per dag, och ytterligare 400 miljoner indier lever på under 13 kr per dag. Fattigdomen är utbredd och enligt Världsbanken finner man nästan lika många i extrem fattigdom i Indien som i hela Afrika söder om Sahara. Indiens utmaningar i fattigdomsbekämpning resulterar i ett ibland kortsiktigt tänk när det gäller utvecklingen, där miljöhållningen och klimatpåverkan får lida.

Indien har en stark lagstiftning på miljöområdet, men lagarna följs inte. Den ekonomiska tillväxten i landet medför påtagligt negativa konsekvenser för miljön. Den ohållbara miljöhanteringen är något som ofta drabbar de fattiga i befolkningen, genom exempelvis förorenat dricksvatten. Indiens stora befolkning, på 1,2 miljarder människor, gör landet till en kraft att räkna med när det gäller klimatpåverkan. Landet kan vara en nyckelaktör i arbetet mot globala klimatförändringar, men står i dag för en stor del av världens utsläpp av växthusgaser. Landet ser en ökning i befolkningens mängden och behovet av att driva utvecklingen i en hållbar riktning ökar för varje dag.

INRIKESPOLITISKA LÄGET, VALÅRET 2014

Att göra en prognos om Indiens politiska utveckling är extremt komplicerat. 814 miljoner indier går till val 7 april och valet håller på ända till 12 maj.

Opinionsmätningarna är i en internationell jämförelse svaga prognosinstrument, men de mest seriösa som bygger på djupintervjuer pekar på att det blir maktskifte och att Kongresspartiet gör ett historiskt dåligt val. Det mesta pekar på att BJP tar över tillsammans med några regionala partier. Sittande premiärminister Manmohan Singh, 81, har i alla fall deklarerat att han inte är en kandidat.

Kongresspartiet som varit en bas för familjedynastin Nehru-Gandhi får därmed lämna från sig från makten. Det anmärkningsvärda är att Rahul Gandhi inte officiellt aspirerar på premiärministerposten samtidigt som han är partiets främsta kandidat. Efter alla korruptionsskandaler som

Kongresspartiet varit inblandad i förefaller det som om familjen Gandhi vill distansera sig från sin maktbas.

Indiens nästa premiärminister heter sannolikt Narendra Modi från BJP. Modi representerar en förändring av den ekonomiska politiken. Till det bättre eller det sämre? Det får väljarna inte riktigt veta, eftersom BJP inte är speciellt konkreta. Men man lovar i alla fall ett bättre företagsklimat som ska sätta ny fart på tillväxten.

Indiens ekonomiska utveckling har bromsat in, de 4-5 procent i BNP-tillväxt landet haft de två senaste åren räcker inte för att leverera det välstånd som en allt mer regionaliserad förbundsstat kräver. Narendra Modis prioritet är sannolikt att försöka få de 29 delstaterna efter valet att enas om en gemensam momssats och få en betydligt bättre fungerade inre marknad.

Vad som gör valutgången ytterligare svårare att bedöma är att Indien ärvde enmansvalkretsarna från britterna. Det nystartade succépartiet AAP, den "Vanliga människans parti" kan troligen plocka några mandat. I december chockerade AAP det politiska etablissemangen i New Delhi när man vann lokalvalet.

Indiens nästa regering står inför motsvarande utmaning som präglat Kina det senaste decenniet. För att hålla ihop landet och minimera sociala revolter måste den ekonomiska tillväxten prioriteras till varje pris. Förlorare är miljön.

INDIEN - SÄKERHET IDAG OCH IMORGON?

Jan Joel Andersson, Göran Arrius, Carin Kaunitz, Anders Löfberg, Anne-Marie Pålsson

INDIENS SÄKERHETSPOLITISKA LÄGE

Indiens säkerhetspolitiska läge kännetecknas av ett antal förhållanden som alla inträffat sedan slutet av andra världskriget.

Frigörelsen från Storbritannien skedde kort efter andra världskrigets slut och genom en stark icke våldskampanj av Gandhi. Under hela frigörelseprocessen fanns starka spänningar mellan hinduer och muslimer. Det faktum att Storbritannien behärskade Indien som kolonialmakt har gjort att Indien aldrig närmast sig NATO eller väst. Indien har istället under lång tid haft nära relationer med Sovjetunionen och sedermera Ryssland, och även köpt merparten av sin krigsmateriel därifrån. På senare tid har man också köpt materiel från andra länder bl.a. Sverige.

Vid frigörelsen från Storbritannien delades landet i två; det hinduiska Indien och det muslimska Pakistan. Dåvarande vicekonungen lord Mountbatten ansåg att delningen var olycklig men oundviklig för att förhindra ett fullt inbördeskrig. Över en halv miljon människor dog i oroligheter i samband med frigörelsen. Delningen medförde den största folkomflyttningen i modern tid. Indien och Pakistan har sedan delningen varit svurna arvfjender vilket resulterat i ett flertal öppna konflikter. Indien anklagar Pakistan för direkt inblandning i de terrordåd som drabbade bl.a. Mumbai 2008. Samtidigt som de två länderna har ett minst sagt ansträngt förhållande har de också mycket gemensamt bl.a. energiförsörjning och man kan förhoppningsvis skönja en upptining framöver men med hänsyn till uppfattningen i de båda länderna kommer detta sannolikt att ske sakta och i vissa fall dolt av inrikespolitiska skäl.

Indiens starka granne är Kina, med vilket man också har den längsta gränsen. Efter frigörelsen har Indiens förhållande till Kina varit spänt med utbrott av väpnad konflikt under 1960-talet. Efter detta har läget varit fortsatt spänt med trupper mobiliserade på båda sidor om gränsen. Kina strävar efter ökat inflytande i Sydostasien och vill säkra sina handelsleder mot Afrika och Europa. Detta har medfört en starkare kinesisk närvaro i Indiens intressesfär. Detta är givetvis svårt för Indien att smälta och har medfört en indisk upprustning av framför allt flottan. Indien har en tydlig

ambition att bli en stark regional spelare, motiverat bl.a. genom sin stora folkmängd.

Indien ser sig själv som en fredlig stat som fick sin frihet genom Gandhi och en policy av "non violence". Det är tydligt att Indien inte har territoriella anspråk utanför sina egna gränser men att landet inte heller tänker låta någon annan, t ex Kina, överflyga sina intressesfärer. Detta kan dock redan anses ha skett på bl.a. Malackahalvön. Sammantaget är Indien ett kraftigt rustat land med stor krigsmakt men med otydliga mål för hur denna ska utnyttjas.

INDIENS FÖRSVAR

Indien har ett flertal försvarsmässiga dilemman. Det finns ett behov av att hantera inre säkerhetsfrågor samtidigt som man vill vidmakthålla en tillräcklig kapacitet att möta externa säkerhetsutmaningar. Detta innebär att en resursmässig balans måste skapas mellan en stor armé och en maritim förmåga samtidigt som man är en kärnvapenmakt. Detta skall hanteras i en ekonomisk situation där försvarssatsningar måste balanseras mot ett enormt behov av utveckling inom flertalet samhällssektorer.

Med 1,3 miljoner man i aktiv tjänst är den indiska försvarsmakten världens tredje största. Indien har utkämpat flera krig och väpnade konflikter. De mest kända är de tre krigen med Pakistan 1947, 1965 och 1971 samt kriget med Kina 1962. Armén är den största vapengrenen med över 4000 stridsvagnar, 2000 pansarbandvagnar och 4300 artilleripjäser. Flygvapnet är även det stort med många typer av flygplan av huvudsakligen ryskt och franskt ursprung som MiG-21, MiG-27, Jaguar, Mirage-2000 samt MiG-29 och SU-30 MKI. Flottan är även den betydande med hangarfartyg, robotfregatter och ubåtar.

Indien är en kärnvapenmakt som inte undertecknat NPT-avtalet (Non Proliferation Treaty). Indien detonerade en första kärnladdning redan 1974 men valde att inte detonera nästa förrän 1998. Idag anses Indien ha ca 100 kärnvapen. Den indiska kärnvapendoktrinen är relativt outvecklad. Det som är känt är att Indien inte kommer att vara den första som använder kärnvapen men att man är beredd att svara med kärnvapen om man blir utsatt för ett kärnvapenanfall.

Ärkerivalen Pakistan är också en kärnvapenmakt. Indien menar att det var kinesisk teknologi som skapade förutsättningar för Pakistan att utveckla kärnvapen och framför allt möjligheter att genomföra provsprängningar. Detta komplicerar ytterligare den regionala säkerhetsbilden.

Den indiska försvarsmakten är i stort behov av modernisering och förnyelse. Mycket av utrustningen är föråldrad och strukturerna gammalmodiga. En serie av svåra olyckor med bl.a. ubåtar och flygplan under det senaste året har allvarligt skadat förtroendet för försvarsmakten och flera höga officerare har tvingats att avgå. Trots en mycket stor och omfattande försvarsindustri är Indien idag världens största importör av krigsmateriel. Den egna försvarsindustrin har en relativt låg produktionskraft och vid import av krigsmateriel eftersträvas lokal tillverkning. Detta förhållande riskerar att leveranstiderna blir mycket långa. Ryssland och Israel är de största leverantörerna men även Frankrike och USA levererar. Sverige har tidigare varit en stor leverantör av luftvärn och haubitsar på 1970 och 80-talen då även en försäljning av Viggenflygplan diskuterades under en period. Den så kallade "Boforskandalen" och senare svensk försäljning av försvarsmateriel till Pakistan försvårade dock fortsatta svenska kontrakt med Indien.

Relationen till Ryssland präglas av att Sovjetunionen uppfattades ställa upp på Indiens sida under frigörelsen från Storbritannien, vilket inte väst gjorde. Omfattande militärt samarbete, inte minst materiellt, gör att man även idag har en försiktig och tillbakadragen hållning i t ex Ukrainafrågan. Relativt situationen i Afghanistan uppfattas Indien ha förmågan och kunskapen att bistå en fredligare utveckling. Hur detta skall göras beaktande den komplicerade relationen med Pakistan återstår till del att klarlägga.

Något som måste betonas är att den indiska försvarsmakten är mycket lojal mot den civila ledningen och inte kan anses ha några politiska ambitioner eller önskan om att bli en del av den politiska processen som i många andra länder i regionen.

ENERGINS ROLL I SÄKERHETEN

Energi är grunden för all industriell verksamhet, speciellt tillverkningsindustri av modernt slag. Indiens behov är stort och kommer öka i framtiden då landet strävar efter att utvecklas, moderniseras

industriellt och bekämpa fattigdomen. Kampen mot fattigdomen uppfattas vara viktigare för Indien än att bekämpa nedsmutsning, hålla klimatmål eller värna miljön på annat sätt. Med tanke på att Indien har en mycket stor andel extremt fattiga, ca 700 miljoner människor lever under extrem fattigdom, är fattigdomsbekämpningen, förutom att få människor att leva drägliga liv, även ett sätt att stabilisera landet och komma åt grunder för t ex missnöje och separatism som i sin tur kan leda till terrorism.

Utän andra egna energiresurser än kol är Indien helt beroende av import. Arbete pågår med att utveckla de förnyelsebara energislagen men det går trögt inte minst av ekonomiska skäl. Regeringens ambition är i första hand att förse befolkningen med billig energi, ett mål som går före andra som klimat- och miljömål. Det mest realistiska alternativet till kol är naturgas som finns i rikliga mängder i Centralasien. För att transportera gas till konsumenter i Indien krävs en gasledning över pakistansk mark. Då de bägge länderna sedan separationen -47 haft en ansträngd relation kan detta tyckas vara en omöjlighet med tanke på den ömsesidiga misstron som råder länderna emellan. Medvetenheten om att länderna sitter i samma båt energimässigt tycks dock ha skapat en insikt om att samarbete gynnar bägge parter. Båda länderna behöver säker tillförsel av energi och kan bidra till en gemensam lösning. Pakistan har mark men inga pengar. Indien har pengar men ingen mark. Den naturliga lösningen på problemet är att Pakistan upplåter mark för gasledningen och att Indien betalar för den. Diskussioner förs nu i den indiska regeringen om denna lösning.

Samma dubbla syn kännetecknar attityden till Kina. Vapenskrimmel förekommer i gränsområdena men när det gäller utvinningen av energiresurserna i Indiska oceanen ser Indien Kina inte bara som en konkurrent utan även som en hjälpare och samarbetspartner, även om det råder ett något spänt läge kring hur Kina kommer agera angående naturresurserna i havet. Indien har rättigheterna men ser gärna att Kina investerar i utvinningen och överföringen av energiresurserna. Beredvilligheten att svälja den ideologiska stoltheten och ersätta hot med samtal om samarbete minskar den säkerhetspolitiska spänningen eftersom krig inte så gärna startas med en nära handelspartner, enligt Indien och många andra.

INDIENS INRE SÄKERHET

Indien intar i huvudsak en fredlig roll gentemot omvärlden, inkluderat ett stort engagemang i FN-insatser, eller strävar efter att ha en fredlig roll. Landet har dock en del interna risker och hot mot sin säkerhet. Ett har redan nämnts i form av en utbredd djup fattigdom. Fattigdomsbekämpning är högst prioriterat av regeringen.

Fattigdomen, religiösa och etniska motsättningar och gränsdragningsproblematik med separatiströrelser som följd har lett till terrorism som riktat sig både mot indiska och utländska mål. Det är i huvudsak polisens uppgift att arbeta mot terrorism men i de fall terrorismen är kopplad till en mer militär konflikt sköter den indiska militären ärendet. Interna utredningar efter de senaste terrorattackerna 2008 har visat på omfattande behov av strukturella reformer med mer nationellt samarbete och inte minst informationsutbyte. Ett starkt regionalt och lokalt självstyre har försvärat ett tidigt och offensivt agerande.

Terrorism är visserligen vanligt förekommande och närvarande i människornas vardagsliv, vilket märks vid val t ex, men det finns andra hot som starkt formar människornas vardag: olika slags naturkatastrofer som stormar, jordbävningar, jordskred och översvämningar. Det finns på nationell nivå gemensamma policys men, precis som i Sverige (jmf kommunansvar och landsting), är det generellt sett de olika delstaterna som har ansvar för att förhindra respektive hantera olika kriser och arbeta med skydd mot olyckor. Det gäller även brandbekämpning, smittsamma sjukdomar och vattenföroreningar eller andra icke-antagonistiska hot och risker.

En grupp som har varit och är särskilt utsatta är kvinnor som ofta i vardagslivet utsätts för våld. Ofta sker våldet inom familjen. Det finns ett uttryck "dowry violence" som syftar på våld som uppstår kopplat till bruket att ge kvinnor hemgifter i samband med giftermål. Dels finns stress i den familj som ska få fram en hemgift och stå för bröllopet, d v s kvinnor leder till stora utgifter, och dels finns önskemål och ibland besvikelse i den familj där bruden gifts in. Därför kan kvinnor utsättas för våld från båda släkterna. Men våldet mot kvinnor sker inte bara inom familjen utan också ute på allmän plats. Det har rapporterats både nationellt och internationellt om ett antal fall av överfall och grova våldtäkter, vilket inte är ett nytt fenomen utan snarare sätter fokus på ett gammalt problem för kvinnorna i Indien.

Eftersom kvinnorna är extra utsatta har de ett eget nummer till polisen i syfte att snabba på möjligheten att få hjälp i rimlig tid.

TERRORISM, GLOBAL OCH REGIONAL SÄKERHET,

INTERNATIONELLA SAMARBETEN

Hans Arvidsson, Maria Broms Hagelin, Inger Jägerhorn, Rune Thyselius

INDIEN I VÄRLDEN

Bland världens riktigt stora länder verkar Indien vara det land som minst eftersträvar en internationell position och alltid är återhållsamt i att ta ställning i stora internationella (dock inte regionala) stridsfrågor. Det gäller inte bara under den indiska valrörelsen år 2014, då frågor kring global säkerhet och internationellt samarbete är lika frånvarande som någonsin i en svensk valrörelse. Men den indiska politiken är samtidigt tvetydig, eller pragmatisk om man så vill. Man skiftar obesvärat mellan att ibland vara ett "utvecklingsland" och ibland en "emerging economy".

Kina betraktas som den viktigaste yttre säkerhetsrisken och beskrivs som extremt aggressivt ("kineserna småler mot dig men stöter samtidigt en dolk i ditt hjärta"). Samtidigt gör länderna ofta gemensam sak i internationella sammanhang, till exempel i klimatförhandlingarna.

USAs "rebalancing" av sin utrikespolitik i riktning Asien är inte populär i Europa, men tydligen inte heller i Asien, där den upplevs som destabiliserande. Indiens relationer till USA har dock blivit bättre, och militära strateger konstaterar (belåtet?) att Kina är "dödligt rädd" för en närmare allians Indien-USA.

Ryssland har Indien de varmaste relationer till samt är militärt beroende av, och "så kommer det att förbli". Det gör att man ligger ytterst lågt i Ukrainakonflikten och underhand uttrycker förståelse för den ryska invasionen av Krim. Samtidigt som man är synnerligen oroad av och kritisk till hur Kina på precis samma sätt knaprar på sina gränser och oroar sina grannar.

Den interna säkerheten, terrorismen, är dock i högsta grad närvarande under valrörelsen. Att destabilisera landet, skrämja väljare i långa köer utanför vallokaler, det kändes som ett potentiellt och reellt hot i detta

märkvärdigt fredliga och kalejdoskopiska men kaotiska och svårbemästrade jätteland.

På sina håll verkade man också öppen för en bredare definition av säkerhetsbegreppet. Livsmedelssäkerhet (där hälften av matproduktionen aldrig når slutanvändarna), vattenförsörjning, en problematisk energiförsörjning, enorma sociala klyftor med 40 procent i extrem fattigdom, religiösa spänningar – där ligger stora säkerhetsproblem där Indien, som världens i dag största vapenköpare, inte har nytta av aldrig så sofistikerade vapen.

Pragmatismen tar sig uttryck i en viss återhållsamhet att ansluta sig till ett otal internationella organisationer (i motsats till många andra utvecklingsländer). Man prioriterar det man anser sig ha direkt nytta av.

TERRORISM – DE SVAGAS VAPEN

Indien toppar världslistan över antal terrorattentat med runt 1400 årligen, tre per dag. Rädslan finns överallt, man ser den på sandsäckarna i gathörnen i regeringskvarteren i Delhi, på röntgenutrustningen i hotellentréerna, och på den minutiösa kontrollen på flygplatserna. Ändå har man en känsla av indierna inte bryr sig riktigt, att allt som händer späds ut i det oändliga folkhavet, det drabbar inte mig, inte här, inte nu. Indiens löst sammanfogade strukturer kan tyckas kaotiska, men ger också en flexibilitet som låter landet absorbera påfrestningar. Böjas utan att krossas.

Likväl kan man höra sansade bedömare hävda att så fort det börjar närma sig ett avgörande i de eviga fredssamtalen mellan Indien och Pakistan, så smäller en bomb, underförstått anstiftad av den pakistanska armén. Då är det på allvar, ofta spektakulärt med många offer. Det värsta var massakern 26 november 2008 i Mumbai, då tio terrorister angrep bland annat två lyxhotell, dödade 170 personer och skadade 304. Det satte djupa spår, Indiens "nine eleven". Pakistan har fortfarande inte lämnat ut alla som tros vara inblandade.

Merparten är mindre attentat utförda av lokala missnöjesgrupper. Under vår resa lockades en grupp soldater i ett bakhåll av maoistiska grupper, Naxaliter, i jungeln i centrala Indien, vilket resulterade i 15 döda. På tre platser hade maoisterna dödat tre bybor, och lagt ut dem som "bete" för

att soldater skulle hämta kropparna och hamna i bakhåll. I ett fall lyckades det. Lika entydigt som fördömandet av den pakistaninspirerade terrorismen är, lika kluven är inställningen till den inhemska terrorismen. Naxaliterna säger sig nämligen företräda de fattiga och den motiveringen vågar ingen indisk politiker på allvar utmana. Både media och de bedömare vi träffat pekar på underutveckling, dålig infrastruktur och frånvaron av en synlig statsmakt som orsaker, och de politiker som vill besvara våldet med ökad militär insats ifrågasätts. Man har också genom ekonomisk utveckling lyckats minska våldet från Naxaliter och separatister i de fattiga och etniskt splittrade nordöstra delstaterna.

DEN OVILLIGA STORMAKTEN

Det demokratiska och kärnvapenbeväpnade Indien är omgivet av betydligt instabilare demokratier och diktaturer. Indien har såväl förväntningar, ambitioner som behov av att påta sig rollen av en regional stormakt - som, enligt militärelisten, inte står i skuggan ens av en amerikansk eller kinesisk supermakt. Ambitionerna omfattar att skapa säkerhet från Mellanöstern – där omkring 7 miljoner indier varje år skickar hem 35 miljarder USD och där man upphandlar 70 % av sin omfattande oljeimport – till Syd kinesiska sjöns sjövägar - där man möter en allt tydligare kinesisk aggression. En aggression som är långt farligare än den ”välregisserade dans” som gränsvakterna från båda länderna dagligen deltar i uppe i nordost.

Landets ledande elit ser framför sig en polycentrisk världsordning där Indien söker (och får) sin plats vid huvudbordet baserat bland annat på att man har världens tredje största försvarsmakt och är den tredje största bidragaren till FNs styrkor runt om i världen. Samtidigt diskuteras såväl kvalitativa som kvantitativa brister inom försvarsmakten öppet i ledande media av tidigare mycket seniora tjänstemän. Ett stort antal allvarliga olyckor, främst inom flottan och ofta beroende på handhavandefel och kompetensbrist vilket nyligen ledde till att marinchefen Joshi avgick.

På djupet hos folket (och eliten) förefaller dock enighet råda kring att det var brittiska gränsdragningar – ofta utan hänsyn till etniska och religiösa grupper – som skapade spänningar som består. Det betydligt mindre Pakistan är fortfarande i hög grad benäget att söka försvaga och skada

Indien och hat/revanschlusta hos åtminstone pakistanska armén driver fram "statsterrorism" som ett vapen. Kashmir-problemet är där sedan tidigare men även ISAF:s förtidiga tillbakadragande från Afghanistan och därtill utfallet av de afghanska valen detta år kommer att påverka relationerna även mellan Indien och Pakistan. Nyligen blev en grupp studenter i Kashmir fängslade för att de offentligt hade firat Pakistans seger i cricket över Indien (åtalet lades dock senare ned). En annan grupp studenter på ett privat universitet blev relegerade av samma anledning. Frågan är om, eller kanske när, Pakistan blir en "failed state" och vilka effekter detta får på Indien - speciellt oroande givet kärnvapeninnehavet på båda sidor.

Så kommer "elefanten" att vakna, efter sin 2 500-åriga tradition av icke-aggression? Kanske har den redan vaknat – i april når en indisk rymdsond Mars enligt planerna. Men de stora projekten tynger en redan sviktande och inte så välutvecklad ekonomi (BNP är stor som Nordens sammanlagda). Korruptionsträsket och byråkratin, behovet av strukturella reformer, kompetensutmaningar redan på en mycket låg nivå och ett omfattande behov av att i närtid från utlandet inhandla försvarsmateriel för flera 100-tals miljarder USD kräver stora resurser, medel som i varje fall inte kommer att kunna fås från Världsbanken där man har nått upp till lånetaket, eventuellt även över detta.

PRAGMATISKT INTERNATIONELLT SAMARBETE

Indiens intresse av att delta i multilaterala samarbetsfora har historiskt sett varit lågt. Landet har och förefaller vilja ha handlingsfrihet i många frågor. Indien arbetar dock för att öka sitt inflytande i multilaterala organisationer och eftersträvar i samarbete med Kina en plats som ständig medlem av FN:s säkerhetsråd. I ekonomiska sammanhang har Indien fått en mer framträdande roll, inte minst genom medlemskapet i G20 och agerandet i världshandelsorganisationen WTO. Indien är även en central aktör i BRICS (Brazil, Russia, India, China, South Africa), som dock verkar stå på skakig grund, BASIC (Brazil, South Africa, India, China) och IBSA ("India, Brazil, South Africa Dialogue Forum"). Indien är även medlem i SAARC (South Asian Association for Regional Cooperation) bl.a. för det strategiska intresset av tryggad energitillgång. Indien har även ingått strategiska bilaterala partnerskap med ett trettiotal länder, bland andra USA, Kina och Japan.

Det sägs på olika håll att EU och Indien har ett nära ekonomiskt utbyte. EU är Indiens största handelspartner och en av Indiens största källor till direktinvesteringar. Men under vårt besök framkom att ett handelsavtal mellan EU och Indien har förhandlats sedan 2007 utan större framsteg. Vissa förhoppningar till öppningar knyts till maktskifte efter valet.

Det som var slående under vårt besök var också att samarbetet med EU knappast berördes alls. Däremot odlas bilaterala kontakter med ett antal EU-länder, även med Sverige som verkar vara populärt för att man "släpper till" svensk teknologi.

Säkrad tillgång till energi är av strategisk betydelse för landet. För att trygga energitillgången har bilaterala överenskommelser ingåtts med länder i Centralasien, Mellanöstern och Afrika. Frågan är symptomatiskt placerad på Utrikesdepartementet. Kopplingen energi-miljö tycktes däremot vara närmast obefintlig. I de internationella klimatförhandlingarna fasthåller Indien styvnackat sin förhandlingsposition, nämligen att det är de industrialiserade västländernas förpliktelse att "sona sina skulder" och bära tyngsta bördan, och inte kräva konkreta löften eller bromsa "utvecklingen" i länder som Indien. Samtidigt är hälften av de indiska dödsfallen knutna till utsläppen från hushållens smutsiga energianvändning (kol etc) och New Delhi är världens mest förorenade stad (värre än Beijing).

EKONOMISK UTVECKLING, EKONOMISK POLITIK OCH

ENERGISÄKERHET

Olof Erixon, Susanne Moberg, Jan Villaume, Frida Wallnor

ELEFANTEN HAR VAKNAT – MEN KOMMER DEN ATT DANSA?

ALLMÄN BAKGRUND

Indien är ett stort och regionalt betydelsefullt land, också i ekonomiskt avseende. Dess avtryck på världsekonomin är betydligt blygsammare. Trots sin storlek har landet ännu inte förmått realisera sin ekonomiska potential. Indiens BNP är förvisso betydande, men i förhållande till befolkningsantalet litet.

Med omkring hälften av befolkningen under 25 år är trycket på det otillräckligt dimensionerade utbildningssystemet stort. Naturtillgångarna är ganska omfattande, både avseende mineraler och jordbruksmark, men avskogning och erosion hotar såväl vattentillgången som jordbruket. Livsmedelsförsörjningen är säkrad tills vidare även om den i ganska stor omfattning baseras på statliga subventioner, men tillgången på vatten och energi är en ständig huvudvärk.

EKONOMISK UTVECKLING

Den snabba ekonomiska tillväxt som landet har haft de två senaste decennierna har sedan 2011 minskat till ca 5 %. Indien är ett agrarland som med primitiva jordbruksmetoder beräknas försörja 2/3 av landets befolkning. Den storskaliga industri som byggts upp både under den brittiska tiden och efter självständigheten står för 1/3 av exportinkomsterna. Staten, som länge reglerade verksamheten inom viktiga näringsgrenar genom bl.a. statligt ägande och licenssystem, har numera begränsat sin inblandning i ekonomin. Näringslivet domineras av ett fåtal mycket stora företagsgrupper. De flesta ägs av en handfull mycket rika familjer.

Bristfällig infrastruktur, krånglig lagstiftning, svaga statsfinanser och stor byråkrati begränsar den ekonomiska utvecklingen. Det finns ett enormt behov av att fortsätta de ekonomiska reformer på central nivå som i början av 1990-talet på allvar gjorde Indien till en del av världsekonomin. Också på regional nivå behövs reformer, men sådana måste sannolikt understödjas av reformer avseende Indiens federala struktur, innebärande att den centrala statsmakten ges vidgade befogenheter att stävja ekonomiskt kontraproduktiva beteenden från delstaterna.

Unga, engelsktalande ungdomar och tillgång till mobila kommunikationslösningar har gjort Indien till en framträdande leverantör av tjänster inom telekommunikation, datatjänster och programmering mm. Ett övergripande intryck är dock att den ekonomiska utvecklingen i Indien kan tänkas fortsätta inte tack vare, utan trots, politiken.

EKONOMISK POLITIK

Den ekonomiska politiken på central nivå har de senaste åren karakteriserats av handlingsförlamning, med tydliga tecken på både oförmåga och ovilja att göra det som göras måste. Regeringen har dessutom varit inblandad i diverse mutskandaler, vilket ytterligare försämrat dess ställning och möjlighet att agera. Regeringen kan inte enbart skylla raset i landets tillväxttakt de senaste åren på att man drabbats av den globala konjunkturnedgången.

Att Indien ska hålla parlamentsval i vår innebär en möjlighet för förändring av den ekonomiska politiken. Det råder konsensus bland bedömare om att det hindunationalistiska BJP kommer vinna valet, med sin kontroversielle premiärministerkandidat Narendra Modi i spetsen. Osäkerheten är dock stor om hur bred segermarginalen kan komma att bli. Detta spelar roll för de koalitionsförhandlingar som BJP sannolikt måste genomföra med diverse regionala stödpartier för att få majoritet i parlamentet, vilket i sin tur kommer bli avgörande för regeringens kommande handlingskraft.

Det finns potential för att en ny regering faktiskt kan genomföra vissa välbehövliga reformer. Hoppfulla indier hänvisar till den ekonomiska uppgång Modi skapat i den av honom styrda delstaten Gujarat, genom satsningar på bl.a. industrialisering, effektivisering av elförsörjningen,

arbetsmarknadsreformer och effektivare och mindre korruptionsbenägen delstatsbyråkrati, vilket lockat till sig utländska investerare.

Det är dock en helt annan sak att styra hela Indien, som beskrivs som en kontinent snarare än som ett land. En av de verkliga utmaningarna för den kommande regeringen blir hur man ska nå ut till den stora andel av befolkningen som lever på landsbygden (70 procent), där majoriteten dessutom är fattiga. Nuvarande regering har lagt en bra grund, då man nyligen startat ett projekt som ska ge alla indier ett identitetskort som kan kopplas till bankkonto, sjukvårdsjournal mm. Med detta följer satsningar på mobilbetalningar och "e-governance", vilket exempelvis skapar förbättrade möjligheter att rikta utbetalningarna av subventioner – en åtgärd som lär spara pengar i den indiska statskassan. Att bygga vidare på denna satsning är sannolikt ett steg i rätt riktning för den nya regeringen.

En annan utmaning i närtid gäller den höga inflationen, som slår hårt mot framför allt den fattiga befolkningen. Priset på lök är den indikator som enligt många är allra viktigast för den indiska ekonomin. Huruvida kommande regering kan göra något för att bekämpa de höga matpriserna är oklart, men centralbanken har nyligen indikerat att detta är högsta prioritet. Centralbanken är, till skillnad från de flesta andra delarna av statsapparaten, en väl fungerande institution. Tillsammans med en mer handlingskraftig regering finns därför potential även på detta område framöver.

I handelspolitiskt avseende har Indien fått stor avkastning på sitt medlemskap i WTO och den nedmontering av tullar och inre handelshinder som inleddes i början av 1990-talet. Effekten av dessa reformer är avklingande och i behov av förnyelse. Indien har inte förmått att ändra systemet med de inrikes varuskatter som belastar inrikeshandeln med såväl onödiga transaktionskostnader som betydande tidsförluster. Varje inhemsk varutransport måste köa vid gränsövergångar mellan medlemsstater i den indiska federationen. Det finns fortfarande spärar mot utländska aktörers möjlighet att etablera sig på den indiska marknaden. De inrikespolitiska låsningarna har gjort varje reform mycket svår vilket tenderat att urvattna vadhelst som än föreslås inom de internationella frihandelsavtalsförhandlingarna (Doha-rundan).

ENERGISÄKERHET

Indien har som mål att säkra energiförsörjningen till landet. Det är stora skillnader på energianvändning mellan olika länder beroende på länders olika förutsättningar vad gäller tillgång på energi, ekonomisk utveckling, infrastruktur och klimat. I Indien används 4 158 kWh per person/år att jämföra med t.ex. Europa 28 327 kWh per person/år.

Energianvändningen är mycket ojämnt fördelad och hälften av alla indiska hushåll saknar elektricitet. Det förekommer dessutom subsidier av el till jordbruket samt korruption. Det finns således grogrund för inhemska uppror och strejker kring el-fördelningen.

Indien har egna olje- och kolresurser men måste likväl importera stora mängder, bl.a. med anledningen av det inhemska kolets låga kvalitet. Saudiarabien är Indiens främsta oljeleverantör och Qatar den största leverantören av naturgas. Indien importerar energiresurser från flera länder i Afrika och vill därför trygga flödessäkerheten på Indiska oceanen.

Det finns även initiativ till byggande av vindkraft och solenergi och det planeras en stor utbyggnad och modernisering av kärnkraften. Indien har dock inte tillräckligt med utbildad arbetskraft, inte heller med relevans för energiområdet. Vid gruppens besök i Agra kunde konstateras att den presenterade tidplanen för den nya kraftnätsanläggningen inte skulle kunna hålla, bl.a. med anledning av kompetensförsörjningsläget.

AVSLUTANDE ORD: FOLK OCH FÖRSVARIS ORDFÖRANDE GÖRAN ARRIUS

TAL PÅ AVSLUTNINGSMIDDAGEN.

De flesta av er har säkert sett den engelska filmen "A Passage to India" med bland andra sir Alec Guinness i en av huvudrollerna. I den möter oss ett Indien som är magiskt, vänligt men också ibland skrämmande och främmande.

När nu vår egen "Passage to India" närmar sig sitt slut kan vi väl konstatera att visst finner vi allt detta i Indien, men mycket, mycket mer.

Förvisso är detta också ett land av motsägelser:

En av världens äldsta civilisationer men ett fritt land först 1947.

Ett land som lägger stora resurser på militär upprustning men som aldrig startat och säger sig aldrig vilja starta ett krig.

Ett land med fantastisk rikedom (både kulturell, och hos några, materiell) och en förödande fattigdom.

Världen största demokrati, men också ett land där nästan hälften av kvinnorna inte kan läsa och korrruptionen är utbredd.

I Indien möter vi en fantastisk vänlighet och samtidigt kan vi se att ett människoliv ibland inte förefaller vara något värt.

Allt detta har vi under den gångna veckan i alla fall i någon mån fått se, känna och lukta på, men att försöka få in detta i någon typ av svensk modell eller ens tankemodell blir smärtsamt, jobbigt och för det mesta nästan omöjligt.

Men jag tror att vi alla i någon mån ändå förstår Indien litet, litet bättre idag än vad vi gjorde när vi landade i Mumbai i fredags kväll. När alla fakta och siffror bleknat bort i minnets korridorer har alla kvar en doft, en smak, en känsla som gör att vi ändå så tydligt minns vad Indien betyder, just för mig!

För att vi fått denna minnesgåva framför vi vårt varma tack!

PROGRAM

FRIDAY 7 MARCH	
05:40	<p>Gathering at Arlanda airport, terminal 5</p> <p><i>05:40-06:00 Gathering at the check-in counter, Arlanda airport Terminal 5</i></p> <p><i>07:45 Departure to München/ flight LH2421 with Lufthansa</i></p> <p><i>10:00 Arrival in München</i></p> <p><i>11:20 Departure from München/ flight LH764 with Lufthansa</i></p> <p>Cindy Sturesson +46 768 12 53 84</p> <p>Lena Bartholdson +46 707 33 07 47</p>
23:55	<p>Arrival at Chhatrapati Shivaj International airport, Mumbai</p> <p><i>23:55 Arrival at Chhatrapati Shivaj International airport, Mumbai. Delegation met at airport by Consul general Fredrika Ornbrant and Defence Attaché Mats Wigselius.</i></p> <p><i>01:30 (approx.) Transport with bus to Hotel Trident BKC (The luggage will arrive somewhere in between 01:00-03:00)</i></p>
02:00 (approx.)	<p>Check-in at Hotel Trident BKC</p> <p><i>C 56, G Block</i></p> <p><i>Bandra Kurla Complex</i></p>

	<p>Mumbai 400 051 + 91 22 66 72 77 77</p>
--	---

SATURDAY 8 MARCH	
	<p>Breakfast</p> <p><i>Breakfast is served at the hotel</i></p>
10:00	<p>Briefing</p> <p><i>Presentation of the delegation and briefing with Consul General Fredrika Ornbrandt and Defence Attaché Mats Wigselius at Hotel Trident BKC</i></p> <p><i>10:45 Bus transfer to South Mumbai</i></p>
12:15	<p>Meeting on Indian Security</p> <p><i>A lunch sandwich will be served during the meeting. Gateway House, Colaba, South Mumbai</i></p> <p>Ms. Neelam Deo <i>Director, Gateway House, "Indias's role on geopolitical issues"</i></p> <p>Mr. Sameer Patil <i>Associate Fellow, Gateway House, "Cross-Border terrorism, Naxalites, Insurgency, Maritime security"</i></p> <p>Mr. Akshay Mathur <i>Head of Research, Geo-Economics Fellow, "BRICS"</i></p> <p><i>14:15 Transport to Trident Nariman Hotel</i></p>

15:00	<p>Meeting on terrorism in India</p> <p><i>Trident Nariman Point Hotel</i></p> <p>Mr. Vappla Balachandran <i>Former Indian Police Officer and expert on terrorism in India</i></p>
16:30	<p>Sightseeing in South Mumbai</p> <p><i>Around Taj Mahal Hotel, Gateway of India, Colaba Causeway, Leopold's etc.</i></p> <p><i>18:00 Transfer to Four Seasons Hotel</i></p>
18:00	<p>Buffet reception</p> <p><i>Four Seasons Hotel</i></p> <p><i>18:00 Buffet reception</i> <i>20:30 Night view of Mumbai from the AER Lounge on the 34th floor.</i> <i>21:30 Bus transfer to Hotel Trident BKC</i></p>

SUNDAY 9 MARCH

	<p>Breakfast</p> <p><i>Breakfast is served at the hotel</i></p>
10:00	<p>Guided tour of the Dharavi slum area</p> <p><i>10:00 Bus transfer from the hotel</i></p>

	<p><i>Bring a water and a cap. Wear sneakers.</i></p> <p><i>12:00 Bus transfer to the hotel for change of clothes</i></p>
13:00	Lunch at the hotel
14:00	<p>India in a Global Context - Grand Strategy, Global Security Issues and regional perspective</p> <p><i>Hotel Trident BKC</i></p> <p>Mr. Brig Gurmeet Kanwal <i>Adjunct Fellow CSIS Washington and former Director Claws</i></p> <p>Professor R Gidhabhuli <i>Former Mumbai University International Relations Deptt</i></p> <p><i>18:30 Bus transfer to Consul General's Residence</i></p>
19:00	<p>Dinner</p> <p><i>Indian street food at the Consul General's Residence</i></p> <p><i>21:00 Bus transfer to the hotel</i></p>

MONDAY 10 MARCH

	<p>Breakfast</p> <p><i>Breakfast is served at the hotel</i></p>
--	---

09:00	<p>Bus transfer</p> <p><i>09:00 Bus transfer from the hotel</i></p>
10:00	<p>Visit to Crisil</p> <p>Mr. Joshi, from Crisil, Rating Agency, Standard and Poor Company Indian economic background.</p> <p><i>11:30 Transfer to NSE</i></p>
12:30	<p>Visit to National Stock Exchange (NSE)</p> <p><i>Mumbai – Financial Hub of India</i></p> <p><i>13:30 Transfer to Hotel Trident BKC</i></p>
13:45	<p>Lunch at Hotel Trident</p> <p><i>Preparations for departure. Luggage stacked outside buss 15:30</i></p> <p><i>16:00 Transfer to airport</i></p>
18:00	<p>Departure from Chhatrapati Shivaj International airport, Mumbai</p> <p><i>18:00 Departure/ flight 9W311 with Jet Airways</i></p>
20:10	<p>Arrival at Indira Gandhi International airport, New Delhi</p> <p><i>21:00 Transfer to Hotel ITC Maurya</i></p>
21:30	<p>Check-in at Hotel ITC Maurya</p> <p><i>Diplomatic Enclave</i></p> <p><i>Sardar Patel Marg</i></p>

	New Delhi 110 021 +91 11 26 11 22 33
--	---

TUESDAY 11 MARCH	
	<p>Breakfast</p> <p><i>Breakfast is served at the hotel</i></p>
08:45	<p>Meetings at the Embassy of Sweden</p> <p><i>08:45 Transport to Embassy of Sweden from the hotel</i></p> <p><i>09:00 Briefing by Ambassador Harald Sandberg, DHOM Mr. Daniel Wolvén, Ms. Kajsa Blomberg and Defence Attaché Mats Wigselius.</i></p> <p><i>10:00 Presentation of the Business Climate Survey 2013 by Mr. Kandarp Singh, Managing Director South Asia Markets, Tetra Pak, and Chairman of Board of the Swedish Chamber of Commerce in India (SCCI) with participation of Ms. Dolly Berry, Acting Head of SCCI and Ms. Isabelle Gosk Andersson, SCCI.</i></p> <p><i>Presentation of India as a market for Swedish companies by Mr. Björn Savlid, Acting Head of Business Sweden office in New Delhi.</i></p>
12:00	<p>Lunch at the Residence</p> <p><i>12:30 Transport to Observer Research Foundation (ORF)</i></p>

13:00	<p>Seminar – Regional developments, India and the neighborhood</p> <p><i>At ORF</i></p> <p><i>14:40 Transport to the Embassy</i></p>
15:00	<p>Seminar - Indian Armed Forces</p> <p><i>At the Embassy of Sweden</i></p> <p>- <i>Indian Armed Forces development. Mr. Brig Rahul K Bhonsle – Director Security Risks.</i></p> <p>- <i>Defence policy. Mr. Brig Rahul K Bhonsle – Director Security Risks.</i></p> <p>- <i>Regional development. Mr. Brig Gurmeet Kanwal – Adjunct Fellow CSIS Wahington and former Director Claws.</i></p> <p><i>18:00 Transport to Hotel for change of clothes</i></p>
19:15	<p>Reception at the Embassy of Sweden</p> <p><i>19:15 Transport to the Embassy of Sweden</i></p> <p><i>19:30 Reception in the honor of Folk och Försvar hosted by Ambassador Harald Sandberg</i></p> <p><i>22:30 Transport to the Hotel</i></p>

WEDNESDAY 12 MARCH

06:30	Visit to AGRA
-------	---------------

	<ul style="list-style-type: none"> - Visit to Taj Mahal and Red Fort - Visit to Electrical Sub Station 1 Site Agra - Lunch at Hotel Trident <p>06:30 Transport from the Hotel 18:30 Return to the hotel</p>
19:30	Evening on your own

THURSDAY 13 MARCH	
	<p>Breakfast</p> <p><i>Breakfast is served at the hotel</i></p>
08:30	<p>Meetings at the Embassy of Sweden</p> <p><i>08:30 Transport to the Embassy from the hotel 09:00 Meeting with Mr. Maurizio Cellini, head of Trade and Economic Affairs Section and Ms. Anne Marchal, Head of the Political section, EU-delegation.</i></p>
11:15	<p>Defence Industry Seminar</p> <p><i>Including snack lunch</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Prospects for Defence Industry. Mr. Brig Rahul K Bhonsle – Director Security Risks. -BAE. Mr. Mark Simpkins Country Head - SAAB. Mr. Lars-Olof Lindgren, Chairman SAAB <p>14:30 Transport to MEA</p>

15:00	<p>Meeting at MEA</p> <p><i>With Joint Secretary Prabhat Kumar (Energy Security & Investment & Technology Promotion, MEA)</i></p> <p><i>16:30 Transport to the hotel</i></p>
18:50	<p>Reception</p> <p><i>Hosted by Defence Industry (TBD)</i></p> <p><i>18:50 Transport to reception</i> <i>19:30 Reception</i> <i>22:30 Transport to the hotel</i></p>

FRIDAY 14 MARCH	
	<p>Breakfast</p> <p><i>Breakfast is served at the hotel</i></p>
08:30	<p>Meetings at the Embassy of Sweden</p> <p><i>08:30 Bus transfer to the Embassy</i></p> <p><i>09:00 Meeting with journalist Mr. Rohit Gandhi on AF/PAK Regional Issues</i></p> <p><i>10:30 Indian Ocean/Pacific – Free Flow of Goods and Energy Security in the region. Dr. P K Ghosh, Senior Fellow ORF.</i></p>
13:00	<p>Working lunch</p> <p><i>At the Ambassador Residence</i></p>

	<p>Working lunch with Charge de Affaires Michael Pelletier US Embassy on US rebalancing to Asia.</p> <p>14:30 Transport to World Bank</p>
15:00	<p>Meeting at the World Bank</p> <p>Mr. Martin Rama, Chief Economist for South Asia, World bank on economic and social developments in the South Asian region.</p> <p>16:15 Transport to hotel</p>
19:30	<p>Dinner hosted by Folk och Försvar</p> <p>Dinner at Hotel ITC Maurya</p>

SATURDAY 15 MARCH

	<p>Breakfast</p> <p>Breakfast is served at the hotel</p>
09:00	<p>Evaluation</p> <p>At the hotel</p>
11:00	<p>Sightseeing in New Delhi</p> <p>11:00 Preparations for Sightseeing 11:30 New Delhi Sightseeing</p>
15:00	<p>Free time for personal business</p>

22:00	Final preparations for departure incl. checkout from hotel
23:30	Transport to the airport <i>03:05 Departure/flight LH761 with Lufthansa</i> <i>07:00 Arrival in Frankfurt</i> <i>10:20 Departure Frankfurt/ flight LH802 with Lufthansa</i>
12:35 (SUNDAY 16/3)	Arrival at Arlanda airport on Sunday 16 March <i>12:35 Arrival at Arlanda airport TERMINAL 5, Stockholm</i>

DELTAGARLISTA

Jan Joel Andersson

Senior Research Fellow
The Swedish Institute of International Affairs

Göran Arrius

Chairman
The Swedish Confederation of Professional Associations

Hans Arvidsson

Head of Consulting
4C Strategies AB

Lena Bartholdson

Secretary-General
Society and Defence

Pernilla Bergström

Ms
United Nation Association of Sweden

Maria Broms Hagelin

Director
Swedish Foreign Intelligence Inspectorate

Anders Edward

Administrative Director
The Swedish Confederation of Professional Associations

Eric Erfors

Editorial Writer
Expressen

Olof Erixon

Director Trade Policy
The Confederation of Swedish Enterprise

Annica Hellström

Administrative Director
Foreign Intelligence Court

Inger Jägerhorn

Writer
NA

Tomas Karlsson

Director, Special Products
Saab AB, Business Area Aeronautics, Future Business

Carin Kaunitz

Head of Strategic Analysis Section
Swedish Civil Contingencies Agency

Anders Löffberg

Colonel
Swedish Armed Forces HQ

Susanne Moberg

Chief of Staff
Swedish Defence Research Agency

Anne-Marie Pålsson

Associate Professor
University of Lund

Cindy Sturesson

Programme Officer
Society and Defence

Rune Thyselius

Chairman

Sjöland & Thyselius/SME-D

Jan Villaume

Programme Director

Swedish Defence and Security Export Agency

Frida Wallnor

Political analyst

Swedbank Robur